

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Vprašanje izseljevanja.

VI.

Najstrožje odredbe proti podjetništvu in agentom, a tudi vsa veksatorična sredstva, ki naj bi ljudstvu oteževala izseljevanje, so in ustanejo le paljativna sredstva, ki ne morejo dovesti do cilja. Zadevi treba namreč vzrok izseljevanja. Tega pa je iskati med našim narodom v razsulih gospodarskih razmerah naših kmetovalcev. To zlo treba boljšati. Proti temu zlu pa so glavno sredstvo gospodarske, agrarne reforme. Dela na tem polju ni bilo do nedavno skoro nič v naši državi. Še le par let sem opazujemo neke zaletke in poskuse, ali tudi sedaj ga ni pravega impulza od strani državne uprave, ni prave inicijative in ti-te energične volje, ki je potrebna, da se sestavi koncept v večem slogu in da potem poklicani činitelji trdno delujejo v dosegu stavljenega si cilja.

Krmitelci države javkajo, da se je v nas izgubil pravi zmisel za velike državne potrebe in da se tudi parlament ne more nikakor več povzpeti na višino pravega umevanja svojih velikih nalog.

To je res. Ali krmitelji države naj bi tudi sebi in po duši dali odgovor na vprašanje, v koliko so ravno oni krivi, da je temu tako, da je naš parlamentarizem degeneriral in postal nesposoben ne le za takozvane »državne potrebe«, ampak tudi za velike naloge, ki bi jih morala po inicijativi državne uprave vršiti zakonodaja v povzdigo kulturelnega in gospodarskega blagostanja prebivalstva brez razlike narodnosti. Da in še posebno: tudi kulturelnega! Kajti racionalno gospodarstvo je isto, ki je — razumno gospodarstvo. Razvijanje razuma, to je: primerna višina splošne naobrazbe je neizogiben pripomoček za boljšanje ekonomičnega položaja med ljudstvom. Nekdaj je kmet lahko izhajal s primitivnimi sredstvi in se je mogel vzdrževati tudi s primitivno naobrazbo, ker je bilo vse, okolo njega bolj primitivno. — Ali danes, ko je vse gospodarsko življenje — rekli bi — bolj rafinirano, ne zadostujejo več nekdanja sredstva, in oni, ki se hoče vzdržati v silnem konkurenčnem boju, mora odgovarjati vse drugačnim zahtevam, nego je bilo to

nekdaj potrebno. Iz kratka: država mora zasčeti gledati, da z modro zakonodajo in modrimi administrativnimi odredbami one sloje, iz katerih se večinoma rekrutirajo izseljenci, vsposoblja za sedanjí konkurenčni boj — za boj v ohranitev ekzistence!

Mi smo že povdarili, da vzrok temu, da se je v naši državi tako malo storilo na tem polju, da se je tako nezadostno šlo prebivalstvu na roko, da so se mu v tako nedostatni meri mudila sredstva za boljšanje ekonomskih razmer, za racionalnejše pridelovanje in za plodnosnejše raspečevanje pridelkov, da se je narodom veliko premalo nudilo pouka — da vzrok temu je bil v glavnem: v zistemu, na političnem polju. — Temu zistemu se mora Avstrija odpoovedati! Odpoovedati se mora misli, ki se je potopila v potokih krvi leta 1866! Odpoovedati se mora misli o neki nemški nalogi! Država se mora povrniti sebi in svojim narodom. Skrbeti naj začne za kulturelno in gospodarsko povzdigo svojih sestavnih delov, svojih narodov! V ta namen naj daje raznim svojim plemenom vsakovrstnega potrebnega šolstva, naj povspesuje pametne gospodarske organizacije mej njimi! To bo najizdatnejši lek tudi proti izseljevanju. Čim bolj bo domovina mogla rediti svoje stanovnike, tem sterilnejša in neplodnosnejša bodo nje tla za — izseljevalne agente. Dotlej pa, dokler se ne bosta državna uprava, in po njeni inicijativi tudi zakonodaja, parlament, v polni meri zavedala te svoje, prave, resnične velike naloge, dotlej tudi rod izseljevalnih agentov ne izumra in bo izseljevanje ne le trajalo dalje, ampak bo čim dalje tem usodnejše vplivalo na itak že razsulo gospodarsko stanje ter se bo zlo vekšalo v nedogledni progresiji.

Politični pregled.

V Trstu, 5. januarja 1903.

Deželni zbor goriški. V sobotni seji deželnega zbora goriškega se je doklada na pivo od 2 kron (kakor je bilo v proračunu) znižala na 1.70 K.

Posl. Faidutti je predlagal, naj se iz deželnih fondov podpirajo Reiffisenske posojilnice. Nujnost tega predloga pa je zbornica odklonila.

O vsaki pesmi že zahtevamo, da je biser po ideji in obliki; drugače je niti ne prečitamo do konca. Nekdaj je moral vsaki rodoljub biti tudi pesnik-kovač in pisatelj, sedaj ni več treba, da je vsak rodoljub tudi pisatelj! In pisatelj, prav nadarjen pisatelj je pri nas razmerno mnogo. Res je, kakor praviš, da se bodo odslej, kar je narodno-mislečih moči, cepile med »Zvonom« in »Slovanom«, ali po mojem mnenju bo jih za oba lista še vedno dovolj.

Tudi strah, da bi »Zvon« moral odslej propadati, češ, da mu »Slovan« odvzame nekaj naročnikov, zdi se mi neopravičen. Ako bi se to zgodilo, potem smo pa Slovenci res graje vredni in se prav lahko sramni poskrjemo pred drugimi narodi. Pomisli samo, kako dolgo je že tega, kar sta obenem izhajala »Zvon« in »Kres«! Koliko inteligencije je bilo v tistih časih? Sedaj pa, ko je naš narod napredoval tako rapidno, bi se Ti bala, da bi se ne mogla vzdržati oba lista?! Res je, da imajo takozvani »klerikaleci« že svoj list, za katerega skrbe, da jim ne propade, a napredno-mislečih Slovencev je tudi že toliko, da si lahko vzdržujejo dva leposlovna lista.

Praviš, da bi Ti po »Zvonu« bilo tako žal, meni tudi in marsikomu drugemu tudi. »Zvon« nam je tako nekako krou prirastel, zato sem pa slišala od vsakega in od vsake,

Zakonski načrt glede povišanja učiteljskih plač je bil vsprejet tudi v tretjem žitanju.

Zbornica je vsprejela tudi Maranijev predlog, naj se od vlade zahteva sankcija zakona glede taksa na zapuščine ter državni prispevek 60 000 kron za ljudske šole ter naj se naloži deželnemu odboru, da prične z vlado pogajanja glede cesije normalnega šolskega fonda penzijskemu fondu za deželne učitelje.

Zakonski načrt glede živinoreje in oni glede razdelitve Šempaske občine sta bila v vseh treh žitanjih vsprejeta.

Posl. Berbuč je predlagal, naj se od vlade zahteva, da kakor Istri, tudi Goriški dovoli 340 K deželne doklade na pivo. — Zbornica je predlog vsprejela.

Istotako je zbornica vsprejela predlog posl. Panigaja, naj se od vlade zahteva, da nujno predloži zakonski načrt glede pogojzovanja močvirja v furlanski nižini.

Slednjič se je dovolilo 10.000 kron podpore onim furlanskim občinam, ki so bile poškodovane po toči in mnogo drugih podpor.

Deželni zbor je bil na to odgojen.

Odstop cesarja Frana Josipa? V inozemskih (in tudi odličnih) listih se še vedno vzdržuje vest, da misli naš cesar odstopiti od vladarstva. To vest opirajo tudi na dejstvo, da je nadvojvoda Fran Ferdinand zadnje dni stopal bolj v ospredje dogodkov, nego popred. Tako na pr. ob obisku grofa Lamsdorffa in ob prizadevanjih za sporazumljenje z Ogrsko. No, umeje se, da treba gori rečene vesti vsprejemati le s skrajno rezervo. Mi jim ne moremo verovati, da si na kolikor toliko osuplja dejstvo, da oficiozna glasila molče o tem in ne oporekajo, kar sicer ni njihova navada izlasti ob takih vesteh, ki se tičejo najvišjih sfer.

Spravna akcija. V soboto popoldne so se torej na Dunaju sestali — na poziv g. Koerberja — zaupniki Nemcev in Čehov s Češke in Moravske na — spravno konferenco. Oficiozni listi se silno radujejo že na tem dejstvu samem in pišejo svojemu hranitelju in zapovedniku dr. Koerberju za to v veliko zaslugo, da se mu je posrečilo zvabiti Čeha in Nemce h konferenčni mizi. Pripoznano bodi: to je res vseh! Ali to ni še

ki ima »Zvon«, da ga ne opusti, da si si naroči še »Slovana«. Kdor ni imel dosedaj nobenega našh leposlovnih listov — indolentnih ljudi je še mnogo pri nas — si težko naroči tudi »Slovana«.

Sedaj pa nekoliko besed o »Slovanu« samem, radi katerega Ti prav za prav pišem. Naj Ti ga najprej predstavim: Velikje tako nekako kakor je bil drugi letnik Tavčar-Hribarjevega »Slovana«. Obleden je jako elegantno, pa ne gigrsko. Na platnicah en face nosi jako okusno napisan naslov, sredi lepe veje rožno-barvanih cvetlic (mojo nevednost v prirodoslovju poznaš), pa vsetino zvezka. Lepo izgleda ta naš »Slovan« že po zunanosti in lahko smo ponosni nauj, lahko ga pokažemo — ošabnemu sinu ošabnega soseda.

Ker imam ravno drugi zvezek pri rokah, poročam Ti o vsebini tega zvezka, ki ima nič manj nego 20 slik.

Prva povest je Cankarjev »Pozdrav iz domovine«, ki ima uprav prelesto idejo. Mati Božja z Brezja na vratu propale ženske! O Šorliju smo že govorili, da je simpatičen in da ima v svojih spisih nekaj tako finega, nežnega in toplega. Njegove črtice so (kaj ne da?) nekaj posebno ljubeznivega. Sedaj piše daljšo povest »Hic Rhodus«, ki je že v teh dveh št. prav zanimiva.

vspeh v stvari sami, ampak je le vspeh scenerije, politične tehnike, diplomatične gibčnosti Koerberjeve. Seveda je smeti tudi ta vspeh le do neke mere pisati na račun g. Koerberja, kajti na njegovem tozadevnem prizadevanju sta mu šla na roko izlasti dva vsprejeda momenta: na eni strani zavest, da bi o poneseženju te sprave akcije mogle slediti usodne posledice ne le za Koerberjevo vlado, ampak tudi za ustavno življenje; in na drugi strani, ker hoče vsakdo ohraniti za-se vsaj videz, da ni on bil tisti, ki je se svojo nespravljivostjo zakrivil take posledice!

In tako so prišli na formalno otvoritev sprave konference: Čehi in Nemci s Češke in Moravske in veleposestvom nemško-liberalne in konservativne barve. In iz gori navedenega vzroka so tudi govorniki vseh skupin zatrjali svoje miroljubje, svojo resno voljo za pošteno spravo. Ali lahko je zatrjati samo v načelu: jaz sem za spravo! Ali bomo videli, kako bodo govorili nemški gospodje, ko bo trebalo konkretno dokazati to v principu zatrjevano spravljivost! Ogromna večina javnosti je sestavljena iz nevernih Tomažev. In ti poslednji so že v otvoritveni seji dobili oporo v izjavi zastopnika moravskih Nemcev, dra. Chiarija, ki je izvajal, da moravski Nemci se ne morejo udeležiti nadaljnih debat zato, ker so zastopniki Češke in Moravske skupno pozvani na posvetovanje, češ, da so razmere v obeh pokrajinah jako različne. (Aha! aha! I seveda so različne. Na Češkem so Nemci politično in številno šibkejši, zato potrebujejo sprave, ali take, kakor si jo mislijo — Nemci! Na Moravskem pa jim ne treba »sprave«, to je: oni odklanjajo vsako spremembo, ker bi jim vsaka sprememba le škodovala. Nemci na Moravskem so številno še šibkejši, nego oni na Češkem, ali gospodarji so v deželi, moč imajo v rokah! Pa saj te je stara stvar: Nemci so za prenosne in spremembe tam, kjer jim je pričakovati kakega dobička od spremembe; kjer pa ni pričakovati takega dobička, kjer jim razmerje ugaja ravno tako kakoršnje je — pa naj bo to razmerje še tako krivično, da kar kriči po spremembi —, tam so pa trdovratno proti vsaki spremembi. Pa tudi doslednost ni njihova slabost. Oni kriče vedno o spravi od naroda do naroda. Ako bi bili dosledni, bi morali na po-

Jos. Jeranov nadaljuje svojo povest iz Nice »Žrtve zlata«.

Poleg teh treh povesti je mnogo pesmi in sicer Zupančiča, Vojanova, Gradnika itd. ter poročilo o romanih »Quo vadis« in »Križarji« ter o »Pozabljeni knjigi Valvazorjevi«. Tudi naše ženstvo je zastopano v tej številki po Marici II., katero Ti prav dobro poznaš.

Učenjskih razprav »Slovan« ne bo prinašal (Lepo te prosim, tisti spori o tem, ali naj se n. pr. piše torej ali toraj, tisto dlakocepljenje!) Zato ima pa »Slovan« jako bogat in zanimiv listek ter je pri nas prvi list, ki zasleduje tudi tehniko in naravoslovje. Program »Slovanu« je slovanski ter splošno kulturni; ne bo torej pripadal nikakoli stranki, nikakoli struji ter ne bo kozmopolitičen samo slovenski pisan list.

Mimogrede naj Ti še omenim, da se je skušalo uredniku Govekarju očitati nedoslednost, češ: enkrat je drugače pisal, drugače govoril: sam da je pisal tako, da ni bilo slovenskega neg. jezika, sedaj pa piše, da slovanstvo mora biti narodno! V tem ne vidim jaz nikake nedoslednosti, ampak napredek zrelosti idej, na čemer je treba Govekarju le čestitati. Ono tedaj, pred nekoliko leti je bila tista neizogibna Sturm- und Drang-Periode, kateri je tudi on srečno ušel.

Koncem naj ti še povem, da sem silno radovedna, kakov izgovor iznajdejo sedaj

PODLISTEK.

II. štev. „Slovana“.

Predraga!

Današnja pošta je bila za me bogata. Ni čuda, saj je novega leta dan! Prinesla mi je razven neizogibnih razglednic in listkov tudi Tvoje obširno pismo in pa — II. štev. »Slovana«. In Ti me v svoji pisavi izprašuješ, če je že izišla prva?! Seveda, to je moja krivda, ker ti nisem pisala tako dolgo, torej tudi o prvi številki še ne. Tem radostnejše pišem Ti o »Slovanu« danes, ko je druga številka še lepša od prve. Povem Ti pa že v naprej, da si ga moraš naročiti tudi v daljno Rusijo; vreden je tistega denarja prav gotovo.

Predno Ti o »Slovanu« samem kaj izpregovorim, naj Ti izpodbijem strah za obstanek »Zvona«.

Draga moja! Pomisliti moraš, da smo Slovenci napredovali silno naglo, tako, da tam, kjer so drugi narodi potrebovali stoletja, bilo je nam dosti nekaj desetletij. Najbolj se ta naš napredek vidi na literarnem polju. Lepo te prosim, pomisli samo na pesnike, kar jih je bilo razven Prešerna — pravi fenomen — do Staričeve dobe in še potem! Njih ideje, njih forma, če čitaš nekatere, so Ti take, da se Ti kar lasje ježe! In sedaj!

gajanjih kar pozabiti na deželne meje, ki ločujejo odlomke češkega naroda. Ali ne! Popred kriče o spravi od naroda do naroda, sedaj pa bi hoteli, da Čehu na Češkem se ni brigati, kako se godi Čehu na Moravskem! Oni hočejo: Moravec za-se, Čehi s Češkega za-se! Najprej odklanjajo princip deželne avtonomije, a čim jim kaže tako, so oni sami najsrdečiji dež. avtonomisti!

No, ob zaključku je gospod Koerber hitel tolažiti moravske Nemce in je pritrdil njihovemu stališču, tako, da se bodo pogajanja vršila ločeno. Danes zjutraj so se sešli zastopniki iz Moravske, popoldne pa oni s Češkega.

Konečno naj se še spomnimo nagovora dra. Koerberja. Govor je bil gladek kakor običajni in je tudi — kakor običajno — zaključil s primerno frazo. Omenivši, kako se je v zadnji uri doseglo sporazumljenje z Ogrsko je zaklical dr. Koerber zbranimi gospodom, da tudi za ta spor (češko-nemški) je — zadnja ura. »Mora se zgoditi in zato vas prosim, dajte, da se zgodi! Združite svoje moči in odstranite kamen napotja z naše poti!«

Iz govora dra. Koerberja je razvidno, da vlada elaborat za te konference pomenja kompromis med predlogi Čehov in Nemcev.

Dogodki v Venezueli. Vojne ladje združenih vlasti, ki blokirajo Puerto Cabello, zaplenile so v i-tej luki 40 venezuelanskih ladij, na katerih se je vsega skupaj dobilo 30.000 dolarjev.

Turčija se pripravlja. Turški sultan je svojemu vojnemu ministru naložil, da ima vse pripraviti za eventualno vojno. Do sedaj se je boje že naročilo 300.000 novih pušk Mauserjevega sistema.

Tržaške vesti.

Smrtna kosa. Danes ob 2. uri popoldne je po kratki bolezni umrla g. a. Frančiška P o ž a r, soproga znanega našega rodoljuba v Rojanu, kateremu izrekamo svoje sožalje.

Pogreb bo v sredo ob 3. uri pop.

Radi jutrnjega praznika izide prihodnja številka »Edinosti« v sredo popoldne ob navadni uri.

Kako — mogočni so! Ko smo te dni čitali nek članek, ki ga je prinesla »L'Ora« iz Palerma, nam je zopet enkrat prišla na misel — žala, napihujoča se pred — volom!

V omenjenem članku razpravlja neka zelo »učena« laška buča o vprašanju trgovinske pogodbe med Avstrijo in Italijo. Ves zmisel članka je ta, da je bila ravnokar odpovedana pogodba le na korist naše države in na škodo Italije!

Nedosegljiv je pa »modri« članek tam, kjer trdi, da Italija ne potrebuje avstrijskega lesu, ker da ga ima v Siciliji in v Kalabriji toliko, da lahko vso Avstrijo okoli in okoli ogradi — lesenim trdnim plotom! Glede konj pravi dotični članek: »Ni treba, da naše (italijansko) konjenišvo rabi vedno le avstrijske konje — ko imamo doma dovolj teh živali za vse naše potrebe!«

Čitatelji te »Ore« bi morali tožiti uredništvo radi razžaljenja časti, kajti očevidno jih smatra za same tepce! Kajti le tepce

tiste naše načičkane dame, ko zasačim na njih domu še nemške ilustrovane liste. Če sem jim prej kdaj očitala, čemu da drže te »familienblatte«, so mi navadno odgovarjale, da imajo rade slike, mi pa da nimamo ilustrovanih listov. Ako sem jim svetovala, naj si naroče rajše kakov hrvatski ilustrovan list, rekale so, da ne umejo jezika.

Sedaj pa imajo slovenski ilustrovan list, slovenskega lepega »Slovana«! Videti hočem, v kolikih hišah ga dobim mestu nemških listov!

S tem pismom ob enem napišem upravi, da Ti ga pošlje; saj vem, da ga poleg »Zvona« obdržiš prav gotovo, saj Ti bo prinašal v daljno tujino slike iz domovine, Ti pa pošlješ včasih vanj kakove utise iz velikega bratskega naroda!

Za danes sem Ti pisala samo literarno pismo, prihodnjim bo morda samo jok o gospodinjskih skrbeh, (tedaj pa ne javno), kaj hočeš: me ženske moramo biti tako bonnes à tout faire! Moramo znati o vseh važnih pojavih na političnem, na literarnem, na umetniškem polju, zraven pa tudi kuhati, pestovati, krpiti, pospravljati! Zato se pa naši možgani . . .

Toda zdravstvaj za danes in raduj se na napredku v Slovenih, kakor se ga veselijo
Tvoja MARICA.

mu mora verjeti, da bi oni, ki v Italiji potrebujejo lesu, hodili ponj na tuje — kakor se faktično godi —, ako ga imajo doma v toliki obilici! Pa ravno v Avstrijo da bi Italijani pošiljali denar, če jim tega treba ni! In ista italijanska vlada, ki je ravnokar brisala generala Baldissero iz liste novih senatorjev le zato, ker je nekdanj, do leta 1866, služil v avstrijski vojski, ista vlada da bi hodila ravno v Avstrijo po konje za svoje vojaške potrebe, ako bi ne bila primorana v to, ako bi v Italiji res imeli konj za vse potrebe!! Komu hoče »Ora« pripovedati to? Tepcem, ne pa razsodnim ljudem! Par nobile fratrum! Ali prav za prav: tržaški »Piccolo« je našel svojo »Ora« v dokazovanju, da je le Avstrija bila tista, ki je imela dobičke od trgovinske pogodbe, Italija pa le škodo.

No, Italija se more na najjednostavnejši način izogniti tej škodi za nadalje: saj je ni moči na svetu, ki bi jo mogla siliti, da mora skleniti trgovinsko pogodbo z Avstro Ogrsko.

Pogreb narodnjaka. Pri sv. Mariji Magdaleni spodnji vršil se je minolo nedeljo pogreb pokojnega Ivana Gregorčič, pod predsednika »Pogrebnega društva«. Pokojnik je bil zvest rodoljub in neumoren agitator za narodno stvar, posebej o volitvah, ter zvest čitatelj »Edinosti«. Da-si priprost delavec (zidar) užival je velik ugled med tamošnjim prebivalstvom. O tem je najgovorneje pričal njegov pogreb. Istega sta se udeležila tudi pevsko društvo »Slava« in domača godba ter sploh vse, kar je narodnega pri sv. Mariji Magdaleni spodnji in sosednjih krajih. Pogreb je bil toli veličasten, da ga ni bilo še takega, odkar obstoji katinarsko pokopališče. Vse oči so solzile, ko mu je društvo »Slava« zapelo pesem žalostinke »Jamica tih«. Le predobro so vedeli, koliko so izgubili s pokojnikom. Le to jim je bilo v tolažbo, da je pokojnik ostavil sinu, ki mu bo zvest in vreden naslednik.

Istega dne so se tamošnji narodnjaki zbrali v krčmi novega konsumnega društva, kjer so čuli marsikaj iz življenja pokojnikovega. O tej priliki so se spominjali tudi družbe sv. Cirila in Metodija, za katero so nabrali 14 kron.

Novo slovenske narodne popevke na Tržaškem. Pevskim društvom v Trstu in okolici ter vsem onim, ki se zanimajo za nove narodne popevke, izdane po pevskih društvih »Vesela« v Škedenju in »Slava« pri sv. Mar. Magd. spodnji, naznanjamo, da so partiture teh popevk na razpolaganje pri gospodu Franu Kravosu v prostorih »Delavškega podpornega društva« v Trstu, oziroma, ako njega ni, istotam pri gospodu Juliju Mikoti, društvenem uradniku. Tam si te partiture lahko vsakdo prepíše in sicer od 8.—12. ure popoldne in od 3.—7. ure popoldne, za kar pa mu je plačati eno krono odškodnine, kateri denar se potem porabi v narodne namene.

Partiture se letos ne bodo izposojevale posebej, ker so se toliko partiture lanskega, kakor predlanskega leta vsled takega razposojevanja poizgubile.

O priliki ljudske veselice, ki se je vršila v Škedenju in na kateri so se letošnje narodne popevke prvič pele, bilo je 31 kron in 80 st. čistega dobička. Ta denar se porabi v narodne namene in sicer tako, kakor odločita skladatelja obeh nasgrajenih popevk »Če bom ljubil« in »Pogovor z ljubico«. Prvo je zložil »Zmagovič«, drugo pa »Primorjan«. Društvi »Slava« in »Vesela« prositi torej oba gospoda, naj v našem listu naznanita, kateremu narodnemu društvu je podariti omenjeno svoto.

»Iz Srbije pišejo.« Tako vsaj zatrja tukajšnji laški list, ki je ob enem glasilo tržaških laških kapitalistov, v neki notici, došli mu baje iz Belegrada.

Potem ko je dopisnik (ki se pa morda nahaja v Trstu) komentiral zadnji obisk grafa Lamsdorfa na srbskem dvoru in potem, ko je »dokazal«, da je Srbija v popolni nemišlosti Rusje, dostavlja isti, da se tu (v Belegradu) ne veruje vesti o potovanju kraljeve dvojice v Rusijo, ker je gotovo, da se kralj Aleksander ne podvrže Rusiji in da ne bo tako žrtvoval ljudskih interesov le zato, da si pridobi simpatije one Rusije, katera — dasi povdarja slovensko vzajemnost — dela le na to, da bi te dežele (balkanske) postale navadne ruske provincije!!!

Tako je glasilo izvestnih tržaških kapitalistov svojim čitateljem obesilo na nas svoje — pobožne želje. Man fühlt die Absicht und man — lacht! Kaj pa hočemo drugega, nego

smejati se, ko vidimo v tem listu neprestane skoke med avstrijskim »patriotizmom« in pa irredentizmom!!

Kajti to naj si zapomnijo ti patentirani »patriotje«, z milijonarsko znamko — žepu: kdor tira v Trstu slavofobijo, ta dela (če tudi indirektno) za italijansko irredento! To pa ne gre, gospoda, ker v lojalnih iskrenost-ljubečih ljudeh, mora to vzbujati le gnus, ako kdo z eno roko prižiga svečo Bogu, z drugo pa — hudiču! Aut, aut! Ali bodite nasprotniki irredentizma v vseh pogledih in do skrajnih konsekvenc, ali pa govorite naravnost, da ste — irredentisti! Mi vam bomo sicer tudi nadalje nasprotovali, kakor do sedaj, ali spoštovati vas bomo mogli bolj, nego vas moremo sedaj, ko se vam moremo le — smejati!!

»Tržaški Sokol«. Zadnji Silvestrov večer, katerega je priredil naš »Sokol«, je zopet dokazal, da se simpatije tržaškega Slovenstva do tega društva niso prav nič zmanjšale, marveč znatno povečale. »Tržaški Sokol« je o prirejevanju svojih zabav res že v veliki zadregi dobivati dovolj velike prostore, ker skoraj vsakokrat se dogaja, da se mora mnogo občinstva vračati radi pomanjkanja prostora. Ta velika priljubljenost, katero uživa »Sokol« pa je tudi popolnoma upravičena, ker kakor je n. pr. politično društvo glava naše narodnosti na Tržaškem, tako je »Sokol« nje sree. Kakor poganja srce kri po človeškem telesu ter tako oživlja ves organizem, tako pošilja tudi »Sokol« po našem narodnem telesu ogenj narodnega navdušenja, ki krepki našo narodnost in jo brani pred smrtjo, katera jej preti od nasprotnikov.

Tržaško Slovenstvo paziti mora torej na to prekoristno društvo, kakor na svoj največji zaklad ter skrbeti za to, da postaja z vsakim dnem krepkejši in agilnejši.

»Sokol« mora postati središče vsega našega narodnega življenja in dolžnost vsakega zavednega Slovence je, da pristopi v krog Sokolov.

Ako je sokolstvo potrebno in koristno v srečo našega naroda, v beli Ljubljani, koliko bolj je potrebno tu pri nas, na skrajni in skrajno izpostavljeni točki našega naroda! Slovenci se vedno nimamo dovolj idealnega narodnega navdušenja, a tako idealno narodno navdušenje goji se pred vsem v sokolstvu.

Ako bi Čehi ne imeli svojega sokolstva, ne bili bi nikoli postali tisti narod, kateremu se vsakdo divi. Češki narod je pač — sokolski narod in s tem je vse povedano. — Brez idealnega in požrtvovalnega narodnega navdušenja ne pridemo nikoli do politične moči in veljave; mehkužnemu narodu je že podpisana smrtna obsodba. Tržaški Slovenci, ako hočete živeti in napredovati postanite najprej Sokoli! Le sokolska zastava more nas v težkem narodnem boju privedi do zmage.

Kakor je bilo že svoječasno objavljeno v našem listu, priredi »Tržaški Sokol« tudi letos svojo sijajno maškarado v gledališču »Armonia«.

Letošnja maškarada odlikovati se mora posebno po tem, da bo na njej mnogoštevilno zastopana krasna sokolska obleka. — Člani, ki nimajo še uniforme, naj si jo dajo napraviti, ker imajo sedaj še dovolj časa v to. Kdor pa še ni ud »Sokola«, naj se čim prej upiše pri društvem tajniku, bratu Dragotinu Godina v tiskarni »Edinost«. Prijavi se lahko ustmeno ali pismeno in sicer vsak dan do 6. ure zvečer.

Pevska zabava, ki jo je večeraj priredil oddelek pevškega društva »Kolo« v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu, je izpala v popolno zadovoljnost toliko svetoivanskih, kolikor tudi mestnih narodnjakov, ki so do zadnjega kotička napolnili prostorno pritično sobano gostilne tega vrlega gospodarskega društva. Kakor ostali udeleženci, tako (ako ne še več) so bili zadovoljni tudi Kolaši, ker so bili svoji med svojimi.

Na razne napitnice in pozdrave »Kolu«, je odgovarjal predsednik »Kola«, gosp. Kamušič. Naravnost divna pa je bila napitnica, ki jo je izrekel g. Cotič svetoivanskim je kleno značajnim voditeljem in — agitatorjem — Kolaš.

Priloga. Današnji števi ki je pridjano vabilo na naročbo hrvatskega leposlovnega ilustrovanega lista »Prosvjeta«, ki izhaja dvakrat na mesec v Zagrebu v »Nakladni tiskari Antuna Scholza« ter stane na leto 14 K.

Samomor. Bivši redar Peter Kočevar, ki je bil zadnji čas čuvaj v novem ljudskem prenočišču in je s svojo družino stanoval v

ulici Beccherie št. 19, je od dne 27. decembra m. l. izginil in ga niso mogli nikjer najti; v soboto zjutraj pa je ribič Ivan Drioli našel v morju blizu Sv. Andreja truplo nekega utopljenca, katerega je pozneje, v mrtvašnici Sv. Justa, neki redar spoznal za Petra Kočevarja.

Vremenski vestnik. Večeraj toplomer ob 7. uri zjutraj 3.5 ob 2. uri popoldne 8.8 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.5. — Danes plima ob — predp. in ob — pop.; oseka — predpoludne in ob — popoldne.

Društvene vesti.

Za »božičnico« so darovali dalje: č. g. kapelan Zupančič 2 K, g. Stanko Godina 2 K, rodbina Čarga 4 K, g. Vincencij Tomagnin v Kobljeglavi 1 K, v veseli družbi pri »Jožetu« nabral g. Pavle 2 K 22 st., g. a. Ana Štrukelj je podarila 2 K in ne 4 K, kakor je bilo po pomoti objavljeno.

Darovi. Stavbinska podjetna tvrdka Iv. Martelano & Comp. ker se ni mogla udeležiti pogreba pok. Frana Žitko je darovala za dijaško kuhinjo 10 K in za podružnico sv. Cirila in Metodija na Greti 10 K. Ta denar se nahaja pri upravi našega lista.

Na veselici pri sv. Ivanu na novo leto so vstopnino prepsčali gg.: Trije narodni gospodje 1 K 30 st., Peter Može 2 K 20 st., poslarce Vatovec 4 K 5 st., Hinko Stiebel 2 K, Marc 50 st., Mikeluci 50 st., Baret 1 K, N. N. 10 st., Černic Ivan 30 st., Furlani 20 st., N. Godina 20 st., Vitez 20 st., N. N. 1 K, Neimenovan 1 K, Grebenc 1 K 20 st., Trobec 50 st. in novoletno darilo g. Trobec 2 K, novoletno darilo č. g. Sile 3 K. Slična hvala!

Načelnišvo plesnega odseka »Trgovskega izobraževalnega društva« naznanja, da jutri dne 6. t. m. se bodo vršile plesne vaje kakor navadno in ob isti uri. Oni, ki plešejo ples »Slovane«, so uljudno naprošeni, pa pridejo vsi točno ob 5. uri na vaje v »Slov. Čitalnico«.

Za pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« so darovali sledeči p. n. gospodje:

Josip Turk 10 K; po 5 K: A. Babnik, Josip Kranjc; po 4 K: Iv. Prelog trgovec; po 3 K: Mloš Pahor; po 2 K: M. Hervatin, J. Ujčič, Stantič, J. Lavičar, Ivan Ducec trg. z ogljem, Iv. Škrl, Andr. Sulič, A. Zlobec I, Jos. Gregorič, dr. Rybář, dr. Abram, Ant. Vitez, J. Novak, P. Može, G. Zidar, Iv. Pirih, Iv. Krebelj, Iv. Ščuka, A. Cergolj, Iv. Gregorič, Josip Slavič, Iv. Vatovec; po 1 K: Iv. Počkaj, Jos. Križman, Jos. Kavčič, Just Usaj, Al. Žerjal, Jakob Semenčič, K. Ukmar, Sv. H. Škrl, Simon Skrinjar, Jos. Kolb, Fr. Ščuka, A. Pestel, Fabian, Ant. Buker, Jos. Bitznik, Štrekelj, G. Dugulin, Ceket, And. Bizjak, Grebenc, A. Ivančič, Počkaj, Furlan, I. Kocjančič, Aite, Franjo Muha, Ban; po 60 st.: Ivan Besednjak, Mar. Čedask, Fr. Vatovec; po 50 st.: J. Krže, M. Krže; po 40 st.: J. Ronzel, R. Dobčnik, Fr. Hervatin, udova Prašei 44 st.; po 20 st.: Gorjanc, M. Novak. Srčna jim hvala! Imena drugih darovalcev se objavijo prihodnji teden.

Opomba: V župniji starega sv. Antona nabira darove poverjenik g. Iven Macarol, Piazza Giuseppina št. 1.

Pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« v Trstu.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Možka podružnica družbe sv. Cirila in Metodija za Istro v Voloskem** priredi jutri dne 6. jan. 1903 v prostorih družbine šole v Voloskem svojo zabavo po sledočem vspredu: 1. Pozdrav. 2. Kariški slovanski pesmi, svira češki sekstet. 3. Predstava: »Ludnica na prvom katnu«. 4. Šaljiva pošta. 5. Ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer, ustopenina 1 K.

× **V Opatiji** je bilo od 1. septembra 1902 pa do vstetega 31. decembra 1902 5704 osebe. Od 26. decembra 1902 pa do vstetega 31. decembra 1902 je priraslo 176 oseb. Dna 31. decembra je bilo navzočih 705 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* **Na Krškem** mislijo zidati bolnišnico. Občinski odbor je poblastil župana, da sme v ta namen najeti posojilo do najvišjega zneska 30.000 K, ter storiti v to potrebae korake.

* Iz Zagorja na Pivki. Dne 26. in 28. decembra je tukajšnja šolska mladina pod vodstvom neumorno delavnega nadučitelja g. Rudolfa Horvata priredila božičnico s kaj obširnimi in zelo zanimivimi vsporedom. Razun pevskih toček bile so na programu tudi sledeče: »Li smem Slovenec biti« in »Mladi vojaki«, prizora s petjem »Rudeči Sarafan« in »Oba junaka« ter »Požigalec«, igra v dveh dejanjih, in »Na sveti večer«, igra v petih dejanjih. Vse točke so otroci izvršili neustrašeno in brez vsakih pomot, zraven pa tako ljubko, da se je starišem čitalo na obrazih, s kakšno zadovoljnostjo so sledili vsemu vsporedu. Po vsaki točki je občinstvo ploskalo tako burno, da so se morale nekatere ponoviti. Na zvršetku vsporeda se je zažgalo krasno opravljeno božično drevesce, ki je bilo posebno otrokom v veliko veselje, ker so videli na njem lepa, njim pripravljena darila. Obsežna šolska soba je bila na obeh predstavah nabit polna. Med mnogim občinstvom smo videli dokaj tujece in med temi tudi nekaj viših gostov. Čisti dobiček se uporabi za nabavo šolske zastave.

Tu smo videli, kako priljubljen je naš nadučitelj g. Horvat ne le pri otrocih, ampak tudi pri ljudstvu, videli smo, da ima v svojem poklicu krasne uspehe. Za njegov izredni trud izrekamo mu tem potom najsrdečnejšo zahvalo. Bog ga nam ohrani še mnogo let v naši sredi!

* V Ameriko je odpotovalo lanskega leta z ljubljanskega južnega kolodvora 12.648 oseb. Polovica je prišla 74 takih fantov, k so jo hoteli popihati v Ameriko, da bi se odtegnili vojaški dolžnosti.

* Lep izgled rodoljubja so dali vsem narodnim krogi in korporacijam gg. poštni uradniki in gđe. uradnice v Ljubljani, ki so zložili v novoletno darilo družbi sv. Cirila in Metodija 122 kron 80 stotink. Slava toliki nardni zavednosti in požrtvovalnosti.

Razne vesti.

Visoka starost. V okraju Bachen na Romunskem je umrl neki Michael Antal v lepi starosti 115 let. Mož ni bil nikdar bolan, zavest ga ni zapustila do zadnjega hipa, le sluh je zgubil pred 2 leti. Še pred nekoliko dnevi je bil šel se svojim pravnukom v šumo po drva. Povraivši se pa je občutil neko slabost. Legel je v postelj in — umrl brez nikake bolečine. Njegov sin je že umrl kakor starec, a pravnuku njegovemu je že — 60 let!

Sahov harem. Perzijski šah je imel do nedavno v svojem haremu 1700 žen, ali večino njih je podedoval po svojem očetu. Toda ta dedščina mu ni bila menla nič kaj po volji, kajti doslej jih je odpustil v beli svet nič manj nego 1640. Sedaj jih ima torej le (siromsk!) 60. Prijatelji evropskega napredka so sicer jako zadovoljni s tem korakom šaha, ali to veselje jim je nekoliko kaljeno po sumnji, da je vse te stare ženske odpustil z namenom, da jih — nadomesti z novimi!

Loterijske številke, izžrebane dne 3. januarja:

Dunaj	16	53	30	35	6
Gradec	30	12	20	14	21

Književnost in umetnost.

Jan Kubelik na dvoru ruskega carja. Slavni češki virtuozi na gski, Jan Kubelik česarava sedaj rusko občinstvo se svojo predvno umetnostjo in slavi prave triume v Moskvi in Petrogradu. Predminole nedelje je bil Kubelik pozvan na carski dvor v Carskoje selo, kjer je sviral pred carjem in carico. Koncerta so se udeležili tudi veliki knezi in velike knezije. Kubelik je kar navdušil carja in ves carski dvor. Car ga je med koncertom večkrat obgovoril. Tudi carica-vdova (mati carjeva) je pozvala Kubelika na dvor v Gačino, da bo koncertiral pred njo.

K reformi dijaštva.

(Po dr. Gaule-ju predaval A. R.)

(Dalje.)

Tedaj smo čitno v nevarnosti, da gremo. Čim večja pa je mera alkohola, tem večji deli možgan padajo v brezdelaost, in to se nadaljuje, dokler ni o umorjeni vai mo žgani. Tedaj nehajo občutki izpreminjati se v gibanje. — Tedaj smo nezavestni in otrpnjeni.

Predaleč bi šli, da bi tu govorili o nevarnostih in posledicah možganskega otrpljenja. Vprašamo pa, kje je užitek od alkohola, ako je to njegovo vplivno delo? Vsekako mora biti nekaj globoko ukoreninjenega, ker toliko ljudi strastjo strnijo po vinjenosti! Mimorede bodi omejeno, da različni ljudje uživajo v različnih stadijih vinjenosti. Eni, če so malo navdušeni; drugi tedaj, kadar so postali prazabljeni in zaspani; tretjim pa pijančevanje šele odleže, kadar postajajo popolnoma neumni.

A kako to, da »uživamo«, da se v vinjenosti čutimo »srečne«? Dejali smo že poprej, da so v nas moči, sile: poželjivost imenovane, ki nam služijo v premagovanje zunanjih sil.

Navadno so v nas sile jednako močne z zunanjimi. Če pa so naše moči podlegle, nas tlačijo zunanje in mi se čutimo nesrečne. Če pa raste naša notranja moč, raste tudi naš vpliv na okolico in žnjo naša sreča. Kako pa vpliva alkohol na našo srečo in nesrečo? Zunanje moči alkohol ne more zmanjšati, notranjih ne zvečati. Pač pa nas stori nerodne za bojevanje s tem, da slabi naše moči. Poleg tega nas še prav imenitno presleplja. Po užitku alkohola otrpnejo naši občutki in sicer vsi brez izjeme. Vseled tega se nam zle zunanje moči malenkostne in veliko manjše nego so. Zdajci triumfirano nad zunanjimi močmi in čutimo se srečne. In ta sreča zavaja devet desetih vseh onih, ki se zatekajo k alkoholu. V sreči se svet okrepečava pri čaši piva ali vina, počiva po dnevnem trpljenju, prazablja skrbi.

Največ ljudi ve, da alkohol slepi, a vzlic temu ga uživajo. In to je ravno čudno in tudi nevarno, česar celó alkoholisti ne taje. Kdor pozablja danes skrbi, se jutri ne ojači in jih bo hotel pozabiti tudi jutri. — Zopet in zopet se zateka k alkonolu, k prijatelju seveda, ki mu jih odstrani in mu pamet tako zatemi, da ne vidi dolžnosti in ne najsvetejših interesov in ne pozna drugega nego požrešnost po omamljenosti.

Branitelji alkohola pravijo sicer neizmernežem: stojte! ne uživajte preveč! A pozablajo, da je veliko lažje od malega odnehati nego od velicega. Ne pozabljajo tega iz slabosti, marveč radi tega, ker ne poznajo fiziološkega vpliva alkohola, kateri najprvo razdira to, kar nas bi lahko varovalo pred nezadržnostjo. Razdira nam finost občutkov, pamet.

Vaški dan vidimo kako žrtvo alkohola, katera bi nas lahko odvrnila od uživanja. Ker pa se, seveda, vsaki njih ne zgublja v skrajnost, jih caplja cela četa za njimi. Ravnolušno gredo nasproti poginu in vedno mislijo na rešitev. Vprašati utegne kdo: vzlic takemu zlu ne odnehajo?! Ravno radi tega uživajo še, ker je toliko zla med nami, češ, da hočejo uživati neskajlene urice ob čaši, da lahko pozabijo na vse posvetno. Vprašajte te ljudi, če bi odjenjali v svesti si, da zmanjšajo gorje! Takoj vam pravijo, da je življenje brez gorja nemogoče in da ga tudi oni ne izpremene. Ker pa že svet nudi tako male učitkov, bi ne vedeli nadomestiti vina ali piva. Vprašamo: je li ta odgovor pravi? Ali je res bodočaost brez nade? Ali res ne moremo nadomestiti alkohola z užitkom? (Pride še.)

Brzobjavna poročila.

Za bolne na pljučah.

DUNAJ 5. (B) Danes se je vršilo osnovno zborovanje pomožnega društva za bolne na pljučah v Avstriji. Shoda so se udeležili namestnik grof Kielmannsegg, zastopniki ministerstva, župan, mnogo profesorjev medicine ter mnogo gospodov in dam aristokracije. Predsednikom je bil izvoljen grof Lützow. Izvoljen je bil kuratorij 63 členov.

Iz diplomatske službe.

PARIZ 4. (B) Pod predsedništvom avstrijskega poslanika, grofa Wolkensteina, se je vršil sinoči banket na čast poslaništvenemu svetovalcu dru. Dumba, ki je imenovan avstrijskim odposlancem v Bolegradu.

Kuga.

BEROLIN 5. (B) Wolfava pisarna javlja iz Mazaplana, Meksiko, več rajšnjega dne, da je zagotovljeno, da je tam navstala kuga.

Akcija proti Venezueli.

WILEMSTAD 4. (B.) Velika množica malih trgovcev je na plačilnih uradih venezuelanske narodne banke zahtevalo izmenjanje papirnatega denarja z gotovino. Vseled velikega navala bilo je banki nemogoče

ustreči vsem zahtevam. Zaprla je torej svoje urade, kar je provzročilo veliko paniko. — Vojaki so danes še dobili plačilo, jutri pa je ne dobijo več.

Pareljalna kriza v Srbiji.

BELIGRAD 5. (B) Minister za vnanje stvari, Antonić, je podal svojo ostavko. Prejšnji minister za vnanje stvari v kabinetu Kristić, Smeon Lazinić, je pozvan na kraljevi dvor v Niš. Bržkone bo imenovan naslednikom Antoniću.

Kralj Saksonski.

DRAŽDANE 4. (B) Od predčerašnjim kralj nima več mrzlice. Nočni mir je bil sicer motjen po napsdih kašlja, vendar pa je kralj dobro spal več ur. Appetit bolnika se se vekša polagoma. Delovanje srca je čvrsto.

Smrt Garibaldije hčere.

RIM 5. (B.) Hči Garibaldija in soproga generala Canzio, Terezita Canzio Garibaldi je umrla danes zjutraj na Capreri nagle smrti.

Tužnim srcem naznanjam v svojem in družih sorodnikov imenu, da je naša preljubljena soproga, mati, sestra, tašča in stara mati, gospa

Franciška Požar,

danes ob 2. uri popoldne po kratki bolezn, previdena se sv. zakramenti za umirajoče v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo dne 7. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti na „skalji santi“ št. 65.

ROJAN, dne 5. januarja 1903.

Jože Požar.

„Ženitna ponudba“

Samostojen mlad inteligenčen mož. z letnimi dohodki K 4000. — želi se vsled pomanjkanja znanstva tem potom seznaniti z inteligenčno gospico v svrhu zakona. Diskretnost strogo zajamčena. Pismo pod šifro »Srečna bodočnost« na: Zeitungsexpedition A. Hirschfeld Trst.

Oklic!

Sorodniki dne 19./12. 1902. v Ljubljani umrlega gospoda Josipa Schlawferja, bivšega trgovca in hišnega posestnika, sedaj zasebnika v Ljubljani, se v njihovem interesu pozivljajo, da se nemudoma pri podpisnem oglaš, ker se gre za dedne pravice.

Dr. M. Pirc, odvetnik v Ljubljani.
Kolodvorske ulice št. 26.

Prodaja manifakturnega blaga

SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4. do 12. suknene jope v velikem izboru od gl. 3. do 8. zimске močne in podšite jope z ovratnikom od astrahana od gl. 5—14, ravno take podšite s kožuvinovo po gl. 12. — Površne sukne v velikem izboru od gl. 18 — 32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od gl. 2.50 — 4.50, finejše od gl. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gl. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtne močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naroče na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V polružnic v ulici Poste nuove se sprejemajo izlovanja obleki po meri ter se še posebno vlobiva vsake vrste oblek raznih risanicah in merah za moške in dečke.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnic. Naroče sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Maranzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.

Albuni pohištvo brezplačno.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu
zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naroče se izvrše takoj. Pošiljate so poštarne proste.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naroče se topla priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. piv. avstr. Lloyd.

Splošne slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

novo

Ciril-Methodijevo
cikorijo.

FRAN JIRAS

civilna in vojaška krojačnica
TRST

ulica Caserma št. 9

se priporoča v priliki imenovanja gg. častnikov in kadetov. v rezervi.

Moško obleko iz tu in inozemskih snovij izvršuje točno in po jako ugodnih cenah.

Velika prazna soba

ali majhna dvorana se išče središču mesta. Prednost imajo slovenske družine as'ov A. Plesničar, ulica Giulia 25.

S 1. dnem aprila t. l. daje se v najem

gostilna in kavarna

v ljubljanskem »Narodnem domu«.

Ponudbe vsprejema podpisani odbor do 15. t. m. Natanjnejši pogoji se zvedo pri društvenem upravnistvu.

V Ljubljani, dne 1. jan, 1903.

ODBOR

„Narodnega Doma“.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: ZALOGA:
Via Teza, Piazza Rosario št. 2
voga, (šolsko poslopje)
Via Limitessa, in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapecarij, srecal tu sdb. izvršuje naroče tudi po posebnih načrtih

Cene brez konkurence

ILUSTRIRANI ČRNIK ZASTONJ IN PRAPRO
Predmeti postavio se na pa. ogoroj
ali železnico franco

Velik izbor tapecarij, srecal tu sdb. izvršuje naroče tudi po posebnih načrtih

Cene brez konkurence

ILUSTRIRANI ČRNIK ZASTONJ IN PRAPRO
Predmeti postavio se na pa. ogoroj
ali železnico franco

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

Corso št. 8.

0 priliki praznikov.

Obuvala za gospode

črna, angleška po gl. 3.20, rumena, angleška po gl. 3.50.

Specijaliteti obuval za dečke.

Boгат izbor galoš za moške, ženske in otroke.

Obuvala za gospe

črna ali rumena, angleška po gl. 3.50, nizki čevlji, lakirani ali beli po gl. 1.90.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
1. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K ustanovljena od dunajkega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega pregleda, izplačavi v slučaju nezgibe ali prehoda v vojaške zavarovalni znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 469.

Pekarna in slastičarna

Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in slastičarno, v kateri se dobiva trkrat na dan sveži kruh in slastice vsake vrste. Prodaja tudi vsakovrstne moko iz grških mlinov po najnižji ceni, in pristni najfiniji črni v steklenicah.

Sprejema se tudi d. moč kruh v pečivo

Udani
A. Peternel.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Giovanni št. 5, I. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom, srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteti:

— Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVLE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfinija ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novecev in deviz.

Promesse izdaja k vsakemu žrebanju.

Friderik Steindler

ulica Aquedotto št. 2. (zraven cvetličarstva G. Ghordol).

Specijaliteti v predmetih iz gumijske, priprave za znavanje, stroj za metati vodo, zdravniški pasovi, steklenice za dojenje otrok, galoši tovarne „Boston Rubber“.

Sprejemajo se poprave.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specijalist za popraviljanje strojev vseh vrst

RUDOLF RÖTTL

TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST

Prodajalnica ur

F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti) nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

V Rocolu

je na prodaj hiša s 2 prostori in prilježim zemljiščem. Več se izve v našem uredništvu.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Predzadnji teden!

Srečkanje nepreklicno

15. januarja 1903.

Glavni dobitek

kron 40.000 kron

Srečke društva za umetno obrt (Kunstgewerbe-Verein)

po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o, Mercurio Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, S. Tavella, F.lli di O. Zuculin v Trstu

Najboljša čokolata

Reform-čokolada sedajnosti

Pripravlja kri in kosti ter sestoji iz vseh snovij, ki so potrebne pri razvijanju slabotnega telesnega razvijanja. Gl. de okusa in izdatnosti neprekašljiva, se lahko raztaplja ter ne prevrača žeje.

GLAVNA - ZALOGA - V - TRSTU:
F. Skrdla in sin, ul. Raffineria 1.
I. Prelog, ulica Molin a vento.

Odlikovana 1894.

1891.

Odlikovana 1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinjših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolje izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinjšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeža), strgarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, kornizev in vseh drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka kakovostna izključna, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: Doljak — Solkan.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltrano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, katere izvrši v najkrajšem času in v polni zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v zmislu gesla: Svoji k svojim!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papi je in »novčuje zapale

kupone

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečki proti kurzni izgubi

izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čehi in nakaznicami.